

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคนเป็นกำลังของชาติให้เป็นมนุษย์ที่มีความสมดุลทั้งด้านร่างกาย ความรู้ คุณธรรม มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและพลโลก ยึดมั่นในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีความรู้และทักษะพื้นฐาน รวมทั้งเจตคติ ที่จำเป็นต่อการศึกษต่อการศึกษาต่อ การประกอบอาชีพ และการศึกษาตลอดชีวิต โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญบนพื้นฐานความเชื่อ ทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ตามศักยภาพ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มีจุดมุ่งหมาย 5 ข้อ ดังนี้ 1) มีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์เห็นคุณค่าของตนเอง มีวินัยและปฏิบัติตนตามหลักธรรมของพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือ ยึดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง 2) มีความรู้อันเป็นสากล และมีความสามารถในการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา การใช้เทคโนโลยี และมีทักษะชีวิต 3) มีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี มีสุขนิสัย และรักการออกกำลังกาย 4) มีความรักชาติ มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและพลโลก ยึดมั่นในวิถีชีวิตและการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข 5) มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์วัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย อนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อมมีจิตสาธารณะที่มุ่งทำประโยชน์และสร้างสิ่งที่ดีงามในสังคม และอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551, หน้า 11) ทั้งนี้ได้กำหนด คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ไว้ 8 ประการ ได้แก่ 1) รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ 2) ซื่อสัตย์สุจริต 3) มีวินัย 4) ใฝ่เรียนรู้ 5) อยู่อย่างพอเพียง 6) มุ่งมั่นในการทำงาน 7) รักความเป็นไทย และ 8) มีจิตสาธารณะ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551, หน้า 5)

การพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์จึงเป็นส่วนหนึ่งของการจัดการเรียนรู้และการประเมินผู้เรียน เพื่อให้ผ่านเกณฑ์ตามที่สถานศึกษากำหนดทุกระดับการศึกษา เพื่อให้สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข ในฐานะเป็นพลเมืองไทยและพลโลก ในการพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ จำเป็นต้องอาศัยการบริหารจัดการและการมีส่วนร่วมจากทุกฝ่าย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ครูผู้สอน ครูประจำชั้น ผู้ปกครอง และชุมชนต้องร่วมมือกันปลูกฝังคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ให้เกิดขึ้นแก่ผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง จึงต้องพิจารณาถึงกิจกรรมต่าง ๆ ที่สถานศึกษากำหนดให้จัดขึ้น แล้วส่งผลต่อการพัฒนาผู้เรียนให้มี

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ซึ่งอาจดำเนินการพัฒนาด้วยวิธีการต่าง ๆ ได้แก่ บุรณาการในกลุ่มสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระ ในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน จัดโครงการเพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ หรือปลูกฝังคุณลักษณะอันพึงประสงค์โดยสอดแทรกในกิจวัตรประจำวัน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2552, หน้า 70)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 ให้ความสำคัญกับพัฒนาคุณภาพผู้เรียน และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน ดังจะเห็นได้จากการกำหนดนโยบายพัฒนาคุณภาพผู้เรียน การจัดทำแผน และโครงการต่าง ๆ ที่เป็นการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน เช่น โครงการโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมด้วยกระบวนการลูกเสือ โครงการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมและธรรมาภิบาลในสถานศึกษา “ป้องกันการทุจริต” (โครงการ โรงเรียนสุจริต) โครงการสภานักเรียน โครงการ/กิจกรรมส่งเสริมให้สถานศึกษาจัดกิจกรรมปลูกฝังค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ และ กิจกรรมการส่งเสริมให้นักเรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตร เป็นต้น แต่อย่างไรก็ตามจากผลการดำเนินงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 เมื่อพิจารณาผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 3,795 คน พบว่า มีผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ผ่านในระดับดีขึ้นไป จำนวน 3,492 คน แต่ยังมีนักเรียนที่มีผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ต่ำกว่าระดับดี จำนวน 303 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2, 2561ก, หน้า 15 - 16) ดังนั้นสถานศึกษาจึงจำเป็นต้องพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนอย่างต่อเนื่องจากการที่ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์ เกศรี ไชยเผือก (2562, 9 เมษายน) และ (สุรشنا มีไย, 2562, 16 เมษายน) พบว่า สถานศึกษายังไม่มีแนวทางการดำเนินการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนที่สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา และนำไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้นสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 จึงจำเป็นต้องมีแนวทาง การดำเนินการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 จะทำให้สถานศึกษาในสังกัดสามารถนำไปประยุกต์ใช้ให้เกิดผลการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนอย่างต่อเนื่องและเป็นไปในทิศทางเดียวกัน

จากความสำคัญและปัญหาดังกล่าวผู้วิจัยในฐานะปฏิบัติหน้าที่ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 จึงมีความสนใจที่จะศึกษาแนวทางการดำเนินการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 เพื่อให้สถานศึกษาสามารถนำไปใช้เป็นแนว

ทางการดำเนินการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนในสถานศึกษาตามบริบทของแต่ละสถานศึกษาได้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อสร้างแนวทางการดำเนินการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2
2. เพื่อประเมินความเหมาะสม และความเป็นไปได้ของแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2

ความสำคัญของการวิจัย

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ทำให้ได้แนวทางการดำเนินการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 ที่มีความเหมาะสม และความเป็นไปได้ ซึ่งสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางการดำเนินการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนในสถานศึกษาตามบริบทของแต่ละสถานศึกษาได้

ขอบเขตของการวิจัย

1. หน่วยในการวิเคราะห์

หน่วยในการวิเคราะห์ของงานวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยกำหนดขอบเขตประชากรและกลุ่มตัวอย่างตามขั้นตอนการวิจัย ซึ่งแบ่งเป็น 2 ขั้นตอน คือ

ขั้นตอนที่ 1 สร้างแนวทางการดำเนินการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาโทขึ้นไป ในสาขาวิชาทางการศึกษา และมีประสบการณ์ในหน่วยงานทางการศึกษาไม่น้อยกว่า 10 ปี

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ได้มาโดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling)

ขั้นตอนที่ 2 ประเมินความเหมาะสม และความเป็นไปได้ของแนวทางการดำเนินการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 สถานศึกษาละ 1 คน จำนวน 161 คน และครูวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 สถานศึกษาละ 1 คน จำนวน 161 คน รวม 322 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2, 2561ข, หน้า 42)

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 จำนวน 88 คน และครูวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 จำนวน 88 คน รวม 176 คน ได้มาโดยใช้ตารางเครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie & Morgan) (อ้างถึงใน ชานินทร์ ศิลป์จารุ, 2555, หน้า 49) โดยใช้การสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) ด้วยวิธีการจับสลาก (Lottery method)

3. ตัวแปรที่ศึกษา

การวิจัยครั้งนี้มีตัวแปรที่ศึกษา 3 ตัวแปร คือ

3.1 แนวทางการดำเนินการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2

3.2 ความเหมาะสมของแนวทางการดำเนินการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2

3.3 ความเป็นไปได้ของแนวทางการดำเนินการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัยตามแนวคิดที่สำคัญ 3 ประการ ดังนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน

ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดของ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2551, หน้า 69) ; ศักดิ์สกุล จันแสน (2558, หน้า 7) และ ชมัยพร รัตนพรหม (2558, หน้า 6) สรุปได้เป็น 4 ประการ ได้แก่ 1) การบูรณาการในกลุ่มสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระ 2) การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน 3) การ

จัดโครงการเพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ และ 4) การปลูกฝังคุณลักษณะอันพึงประสงค์ โดยสอดแทรกในกิจวัตรประจำวัน

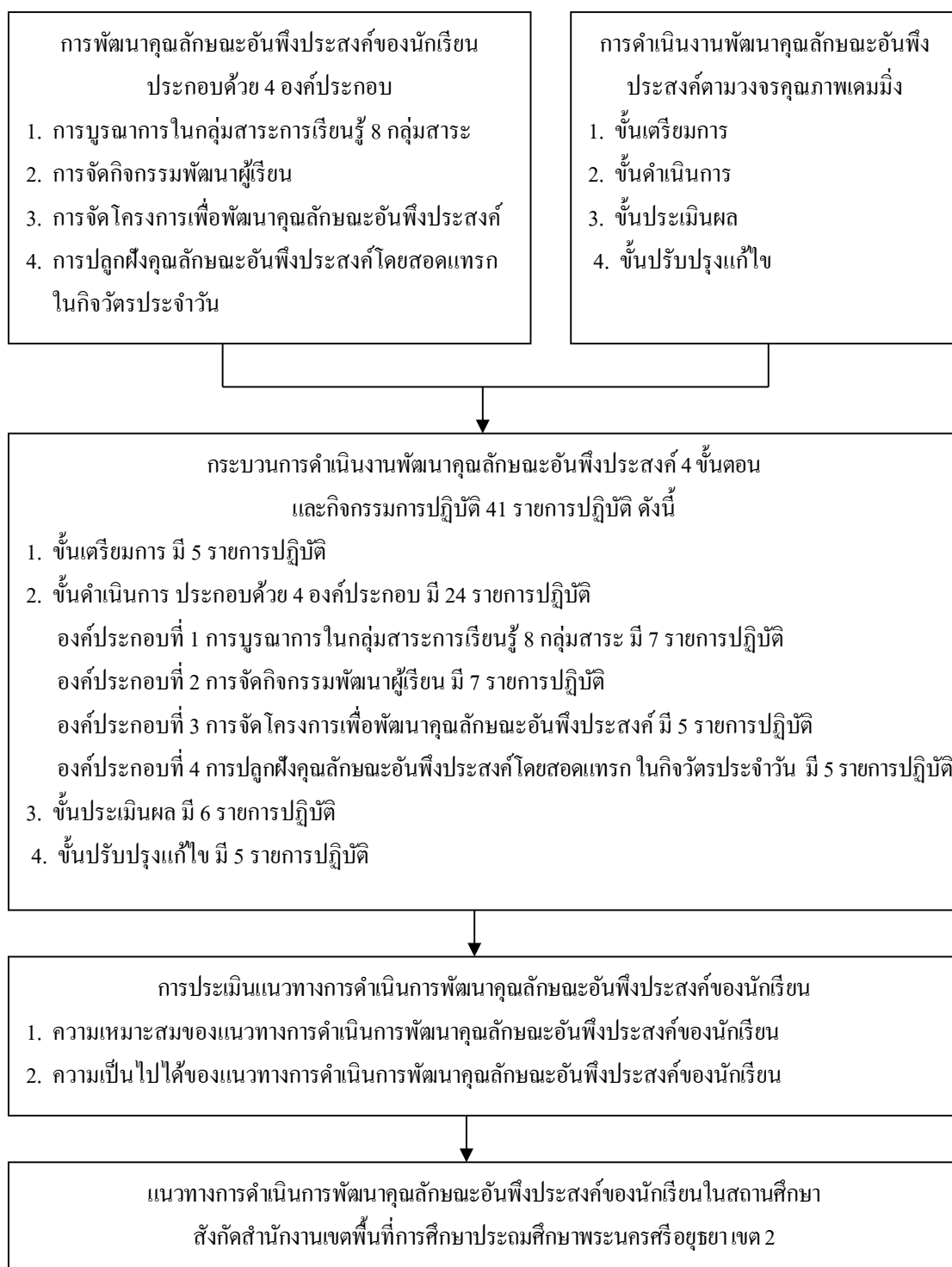
2. แนวคิดเกี่ยวกับการดำเนินงานพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามวงจรคุณภาพ เดมมิ่ง

ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดของ วรภัทร์ ภูเจริญ (2543, หน้า 20) ; บรรจง จันทมาศ (2546, หน้า 7-8) ; โกศล ดีสีลธรรม (2547, หน้า 41) ; แจ่ม ธาราวร (2548, หน้า 24) และ สุริย์ พูลสวัสดิ์ (2554, หน้า 23 - 27) สรุปได้ว่า แนวทางการดำเนินการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของ นักเรียน ควรประกอบด้วย 4 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนที่ 1 การเตรียมการ ขั้นตอนที่ 2 ขั้นดำเนินการ ขั้นตอนที่ 3 ขั้นประเมินผล และ ขั้นตอนที่ 4 ขั้นปรับปรุงแก้ไข

3. แนวคิดเกี่ยวกับการประเมินแนวทางการดำเนินการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ของนักเรียน

ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดของ กนกวรรณ ภูเขาแก้ว (2557, หน้า 4) ; นิรุช บัญญัติ (2557, หน้า 8) ; จรัญ จุปรางค์ (2559, หน้า 5) และ แมคมิลแลนค์ และชูแมคเกอร์ (McMillan & Schumacher, 2001, pp. 530-531) สรุปได้ว่า การประเมินแนวทาง ประกอบด้วย การวิเคราะห์ความเหมาะสมและความเป็นไปได้

ดังแสดงในภาพประกอบ 1

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน หมายถึง การดำเนินงานด้านการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) การบูรณาการในกลุ่มสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระ 2) การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน 3) การจัดโครงการเพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ และ 4) การปลูกฝังคุณลักษณะอันพึงประสงค์โดยสอดแทรกในกิจกรรมประจำวัน โดยมีรายละเอียดดังนี้

1.1 การบูรณาการในกลุ่มสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระ หมายถึง การดำเนินงานเพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน โดยครูแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ร่วมกันกำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ทบทวน โครงสร้างรายวิชา โดยสอดแทรกคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในหน่วยการเรียนรู้ใด และกำหนดเป็นตัวชี้วัดการเรียนรู้ประจำรายวิชา ใช้การนิเทศภายในเป็นเครื่องมือในการปรับปรุง ครูดำเนินการจัดการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ทำการประเมินผล รวบรวมผลการประเมินไปสรุปในภาพรวมเมื่อสิ้นภาคเรียน และนำไปปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ในภาคเรียนต่อไป

1.2 การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน หมายถึง การดำเนินงานเพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน โดยครูร่วมกันพิจารณา กำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ทบทวน โครงสร้างรายวิชา ออกแบบแผนการจัดการกิจกรรมและกำหนดเป็นตัวชี้วัดการเรียนรู้ ใช้การนิเทศภายในเป็นเครื่องมือในการปรับปรุง ครูจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามแผน ทำการประเมินผล รวบรวมผลการประเมินไปสรุปในภาพรวมเมื่อสิ้นภาคเรียน และนำไปปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ในภาคเรียนต่อไป

1.3 การจัดโครงการเพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ หมายถึง การดำเนินงานเพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน โดยวิเคราะห์ ความต้องการในการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ จัดทำโครงการ เสนอโครงการ และขออนุมัติโครงการ จัดทำตารางวิเคราะห์ความสอดคล้องของโครงการกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ กำหนดผู้รับผิดชอบโครงการ และ ประเมินผล และนำผลการประเมินที่ได้นำไปสรุปเมื่อสิ้นภาคเรียน

1.4 การปลูกฝังคุณลักษณะอันพึงประสงค์โดยสอดแทรกในกิจกรรมประจำวัน หมายถึง การดำเนินงานเพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน โดยศึกษา ทบทวน กิจกรรมประจำวันของนักเรียนในแต่ละวัน นำคุณลักษณะอันพึงประสงค์มาสอดแทรกในแต่ละกิจกรรม แต่งตั้งผู้รับผิดชอบการสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนผ่านกิจกรรมประจำวัน

สอดคล้องคุณลักษณะอันพึงประสงค์เข้าไปในกิจกรรมประจำวันที่สร้างขึ้นและให้นักเรียนนำไปปฏิบัติ นิเทศ ติดตาม ประเมินผลและนำไปสรุปเมื่อสิ้นภาคเรียน

2. การบริหารคุณภาพวงจรเดมมิ่ง หมายถึง กระบวนการบริหารงานที่เป็นวงจรที่สามารถนำมาใช้พัฒนาการบริหารงานทางการศึกษาได้ดี ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน คือ ขั้นเตรียมการ ขั้นดำเนินการ ขั้นประเมินผล และ ขั้นปรับปรุงแก้ไข โดยมีรายละเอียด ดังนี้

2.1 ขั้นเตรียมการ หมายถึง การดำเนินงานโดยแต่งตั้งคณะปฏิบัติงาน เพื่อกำหนดขอบเขตของงานให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมายของงาน เลือกแนวทางการปฏิบัติ กำหนดแผน และแจ้งคณะปฏิบัติงาน

2.2 ขั้นดำเนินการ หมายถึง การดำเนินงานโดยการลงมือปฏิบัติตามแผนและการเตรียมการที่กำหนดไว้ ตามบริบทของงาน ซึ่งการวิจัยครั้งนี้ ได้กำหนดการดำเนินงาน ด้านการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน ไว้ 4 องค์ประกอบ คือ 1) การบูรณาการในกลุ่มสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระ 2) การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน 3) การจัด โครงการเพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ และ 4) การปลูกฝังคุณลักษณะอันพึงประสงค์โดยสอดแทรกในกิจกรรมประจำวัน

2.3 ขั้นประเมินผล หมายถึง การดำเนินงานโดยตรวจสอบดูว่างานที่ได้เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนดหรือไม่ เปรียบเทียบกับเป้าหมาย ตรวจสอบดูว่าค่าที่วัดได้ และผลการทดสอบตรงตามมาตรฐานหรือไม่ และ การรายงานจะเสนอผลการประเมิน

2.4 ขั้นปรับปรุงแก้ไข หมายถึง การดำเนินงานโดยนำข้อมูลจากขั้นการประเมินผล มาปรับปรุงแก้ไข แล้วดำเนินการให้เหมาะสมต่อไป

3. แนวทางการดำเนินการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน หมายถึง วิธีปฏิบัติที่วางไว้เป็นแนวทางการดำเนินการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นเตรียมการ ขั้นดำเนินการ ซึ่งประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) การบูรณาการในกลุ่มสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระ 2) การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน 3) การจัด โครงการเพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ และ 4) การปลูกฝังคุณลักษณะอันพึงประสงค์โดยสอดแทรกในกิจกรรมประจำวัน ขั้นประเมินผล และ ขั้นปรับปรุงแก้ไข

4. ระดับความเหมาะสมของแนวทางการดำเนินการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน หมายถึง คะแนนที่ได้จากการวัดความคิดเห็นของผู้บริหารการศึกษา และครูวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 เกี่ยวกับความเหมาะสมของแนวทางการดำเนินการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน ซึ่งวัดได้จากแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

5. ระดับความเป็นไปได้ของแนวทางการดำเนินการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน หมายถึง คะแนนที่ได้จากการวัดความคิดเห็นของผู้บริหารการศึกษา และครูวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 เกี่ยวกับความเป็นไปได้ของแนวทางการดำเนินการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน ซึ่งวัดได้จากแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

6. ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ผู้อำนวยการ โรงเรียนหรือผู้รักษาการแทนผู้อำนวยการ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 ปีการศึกษา 2561

7. ครูวิชาการ หมายถึง บุคคลที่มีหน้าที่ หรือมีอาชีพในการสอนนักเรียน และได้รับหน้าที่ในงานวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2

8. ผู้เชี่ยวชาญ หมายถึง บุคคลที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาโทขึ้นไปในสาขาวิชาทางการศึกษา และมีประสบการณ์ในหน่วยงานทางการศึกษาไม่น้อยกว่า 10 ปี

ประโยชน์ที่ได้รับ

1. นักเรียนได้รับการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ด้วยแนวทางการดำเนินการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 ที่มีความเหมาะสมและความเป็นไปได้

2. ครูได้แนวทางการดำเนินการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 ที่มีความเหมาะสมและความเป็นไปได้ ซึ่งสามารถนำไปประยุกต์ใช้ตามบริบทของสถานศึกษาได้

3. ผู้บริหารสถานศึกษานำแนวทางการดำเนินการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 ที่มีความเหมาะสมและความเป็นไปได้ ไปเป็นแนวปฏิบัติของสถานศึกษาของตนได้

4. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 ได้แนวทางการดำเนินการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 ที่มีความเหมาะสมและความเป็นไปได้ ซึ่งสามารถนำไปเป็นแนวปฏิบัติของสถานศึกษาในสังกัดได้